

Jednym słowem zwiedzaj!

W świecie rzeczy Art déco

W latach 30 XX wieku, projektanci umówili się, aby tworzyć przedmioty zbudowane z kół, kwadratów, sześciątów, stożków, itp. Ten nowy trend został nazwany Art déco.

Jednym z głównych materiałów, jaki wykorzystywano do produkcji był metal. Dzięki użyciu tego wytrzymałego tworzywa, wyrabiane przedmioty przetrwały w dobrym stanie aż do dnia dzisiejszego.

Niedawno do naszej kolekcji zakupione zostały nowe rzeczy: cukiernice, misy, świeczniki oraz inne przedmioty codziennego użytku. Obejrzyj wybrane przykłady, oraz słownik pojęć i poznaj kilka technik z zakresu metaloplastyki.

"Dofinansowanie ze środków programu Rozbudowa zbiorów muzealnych – program własny Narodowego Instytutu Muzeów – 2024 pochodzący z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego."

Tłoczenie

Jest to proces plastycznej obróbki metalu. Zmiana kształtu powstaje, gdy arkusz blachy ułożony jest pomiędzy dwoma elementami prasy tłoczącej i naciskany z dużą siłą.

...

Popielnica - z Wytwórni Braci Hennenbeg, charakteryzuje się układem ukośnie ułożonych elementów, które powodują wrażenie wirowania. Przyjrzyjcie się zdjęciu, czy widzicie wytłoczone podwójne wgłębienia?

Srebrzenie

Jest to pokrycie metalowego przedmiotu, cienką powłoką srebra. Dzięki takiej technice przedmiot był o wiele tańszy niż podobny ale w całości wykonany ze szlachetnego metalu.

...

Patera - z wytwórni Józefa Frageta. Czy wiesz, do czego służy patera? Można na niej podawać ciasto lub owoce. Popatrz na zdjęcie i powiedz czy coś ci przypomina jej wygląd? Zauważ, że artysta wykorzystał tylko koliste kształty.

Lutowanie

Metoda trwałego łączenia elementów metalowych za pomocą spoiwa zwanego lutem. To precyzyjna technika stosowana do dnia dzisiejszego.

...

Cukiernica - z wytwórni Braci Henneberg, wykonana została techniką walcowania i srebrzenia. Bakelitowe, czyli wykonane ze sztucznego tworzywa uchwyty, zostały oprawione w metalowe osłony, a potem przylutowane do korpusu. Przyjrzyj się zdjęciu, zastało to tak dokładnie zrobione, że jest prawie niewidoczne.

Grawerowanie

Grawerstwo lub rytownictwo, polega na żłobieniu twardym narzędziem wzorów i napisów. Grawerowanie jest jedną z najstarszych technik zdobienia wyrobów artystycznych. Metoda ta, jest także stosowana do znakowania przedmiotów.

...

Cukiernica - powstała w warszawskich Zakładach Norblina w latach 30 XX wieku. Autorem projektu jest Leon Szacznajder artysta, malarz i projektant. Przyjrzyj się uważnie. Czy widzisz na wieczku grawerunek, czyli wyżłobiony wzór? Jest to monogram wiązany, złożony czyli złożony z ozdobnych liter zachodzących na siebie.

Sztancowanie

Technika polegająca na cięciu lub inaczej wykrawaniu z arkuszy papieru lub metali. Za ten proces odpowiada matryca, czyli forma, która modeluje materiał do określonego kształtu.

...

Świeczniki - sztańcowanie a potem łączenie metalu z drewnem, było chętnie stosowane przez projektantów z lat 30 XX wieku. Takie zestawienie uważane było wtedy za nowatorskie i modne. Zauważ, jak pionowe linie metalu przeciwstawiają się poziomym prostokątom podstawy.

Kucie

Proces obróbki plastycznej, polega na kształtowaniu metalu za pomocą uderzeń narzędzia, np. młotka. To bardzo trudna technika, wymagająca od artysty - rzemieślnika dużej dokładności.

...

Patera - z wytwórni Romana Linkowskiego, stanowi przykład wielkiego kunsztu metaloplastycznego Art déco. Gwiazdzisty efekt został uzyskany przez zastosowanie rytmicznych elementów, połączonych miękkim zagięciem. Czy widzicie jak ślady kucia tworzą migotliwe odbicia światła?

Odlewanie

Napełnienie formy odlewniczej ciekłym metalem do zakrzepnięcia. Odlewanie to jeden z podstawowych procesów obróbki metali. Można go wykonywać zarówno w pracowni rzemieślnika jak i w hucie.

...

Cukiernica - odlewana, potem tłoczona a na koniec srebrzona. Czy widzisz na zdjęciu, że przedmiot jest odrapany? Świadczy to o tym, jak cienka była warstwa srebra, którą pokryto odlew. Pomimo upływu czasu i zniszczeń, cukiernica zachowała swój kształt, o wyraźnych cechach Art déco, takich jak geometryczna forma, minimalizm użytych środków i nieodzowna funkcjonalność.